

Corpus Hermeticum III – Święte Kazanie Hermesa

Wprowadzenie

Trzeci rozdział Corpus Hermeticum jest bardzo krótkim i jednocześnie niezwykle trudnym do przetłumaczenia traktatem. Wynika to nie tylko ze stylizowanego na archaiczny styl G.R.S. Meada, ale także z wysoce uszkodzonej treści oryginału. Do tego należy dodać, że styl oryginału pozostawia również wiele do życzenia, niektórzy tłumacze twierdzą wręcz, że napisany został on przez osobę, która nie władała biegle greckim. Oryginał jest na tyle trudny w odczycie, że wszystkie znane mi przekłady tego traktatu na język angielski różnią się dość znacznie w swej treści.

Traktat ten pozbawiony jest elementów gnostycznych, nawiązuje za to do elementów kosmologii egipskiej, judaistycznej i stoickiej. Opisuje on boską istotę Natury, wyodrębnienie się elementów, oraz cykliczną naturę życia. Podkreślone są też motywy astrologiczne – bogowie sfer planetarnych i ich wpływ na ludzkie przeznaczenie.

Podobnie jak w przypadku poprzednich traktatów, w tłumaczeniu posłużyłem się angielskim przekładem G. R. S. Meada. Zarówno poprzednie traktaty, jak i przyszłe tłumaczenia dostępne będą w dziale „Biblioteka” na moim blogu (hermetyk.pl/biblioteka).

Skontaktować ze mną można się przez formularz na blogu (hermetyk.pl) albo na Facebooku ([facebook.com/hermetyk](https://www.facebook.com/hermetyk)).

Rafał Wąsowski

Czerwiec, 2013

Z niniejszego dokumentu można korzystać na zasadach licencji Creative Commons CC BY-NC-ND 3.0, tzn. wolno go kopiować i rozpowszechniać na następujących zasadach: należy podać, kto jest autorem, nie wolno go używać w celach komercyjnych i nie wolno go zmieniać, przekształcać ani tworzyć nowych dzieł na jego podstawie. Pełen tekst licencji można znaleźć na: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/pl/>

Święte Kazanie Hermesa

---

1. Bóg, Boskość i Boska Natura są chwałą wszystkich rzeczy. Źródłem wszelkich rzeczy jest Bóg, który jest zarówno Umysłem, Naturą, jak i Materią; który jest Mądrością ujawniającą wszystkie rzeczy. Źródłem jest [także] Boskość, Natura, Energia, Konieczność, Koniec i Odnowienie.

W Otchłani była bezgraniczna Ciemność, i Woda, i lekki, inteligentny Dech, i z mocy Boga pogrążone były one w Chaosie.

I nastąpiła Święta Światłość, a przy Suchej Przestrzeni¹ zebrały się Elementy, które wydobyły się z Mokrej Esencji, a żywna Natura została rozdzielona pomiędzy Bogów.²

2. Z wszystkich elementów, które były nieokreślone i bez formy, wyodrębnione zostały elementy lekkie, które umieszczone zostały na wysokości, oraz ciężkie, które skupiły się pod wilgotną częścią Suchej Przestrzeni. Zostały one wszystkie ogrodzone przez Ogień i zawieszane w Oddechu, który je podtrzymuje.

Niebo objawiło się w siedmiu kręgach, jego bogowie widoczni w postaci gwiazd i konstelacji. I wszystkie części Natury współbrzmiały z jej Bogami. Obrzeża niebios obracały się w cyklicznym ruchu, unoszone przez Oddech Boga.

3. I każdy Bóg poprzez przypisaną mu moc stworzył właściwe sobie rzeczy. W ten sposób powstały zwierzęta czworonożne i pełzające, te które zamieszkują wody i te skrzydlate, a także każde ziele i kwiat, które odradzają się nieustannie ze swych nasion.

Spośród całego stworzenia wybrani zostali ludzie, aby poznali dzieło Boga i doświadczyli mocy Natury; aby zapanowali nad wszystkim, co pod Niebem i potrafili rozpoznać dobro; aby rośli w swym wzroście i rozmnażali się w swej liczbie. Bogowie Sfer³ obracając się po niebie przypisali wszystkim duszom ciała, aby mogły doświadczyć one wspaniałości Niebios, ruchu Niebiańskich Bogów, dzieła Boga i mocy Natury oraz dowodu ich błogosławieństw; aby poznały moc Boga, oraz los, który wynika ze złych i dobrych [uczynków] oraz aby doskonaliły się w dobrych sztukach i rzemiosłach.

---

¹ Mead tłumaczy grecki „piasek” jako „Suchą Przestrzeń” choć odnotowuje również dosłowne tłumaczenie. Według jego sugestii, fragment ten może odnosić się do Światła, choć bardziej oczywistym wydaje się tu nawiązanie do roli piasku w kosmologii egipskiej.

² Według zasad polskiej pisowni (angielskiej zresztą też) bogowie powinni być pisani z małej litery, zachowując jednak styl Meada.

³ Dosł. „Cykliczni Bogowie”

4. Podług losu wyznaczonego przy obrocie Bogów Sfer, ludzie rodzą się, zdobywają doświadczenie i umierają.

A dzieła ich rąk będą im pomnikiem, pozostawiając nikły ślad, gdy cykle się odnowią.

I choć każde ciało, które zamieszkuje dusza, każdy owoc, który powstaje z nasiona, oraz każde dzieło rąk, ostatecznie obróci się w pył, odrodzą się one na mocy konieczności i odnowienia, które jest dziełem Bogów i rytmu Natury.

Albowiem choć nieustannie odnawiana przez Naturę kosmiczna kompozycja⁴ jest Boskością, sama Natura też jest ustanowiona w tej Boskości.

Tłumaczenie na podstawie:

Mead, G. R. S. *Trice-Greatest Hermes*. Vol. 2. London: The Theosophical Publishing Society, 1906.

Źródła pomocnicze:

Copenhaver, Brian P. *Hermetica*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992.

Liddell, Henry George; Scott, Robert. *Greek-English Lexicon*. New York: Harper & Brothers, 1883.

Parthey, Gustavus. *Hermetis Trismegisti Poemander*. Berolini [Berlin]: Prostat in Libraria Fr. Nicolai, 1854.

Salaman, Clement; van Oyen, Dorine; Wharton, William D.; Mahé, Jean-Pierre. *The Way of Hermes*. Rochester, Vermont: Inner Traditions, 2004.

Scott, Walter. *Hermetica. The Ancient Greek and Latin Writings Which Contain Religious or Philosophic Teachings Ascribed to Hermes Trismegistus*. Boston: Shambala, 1993.

---

⁴ Dosł. „mikstura”. Użyte tu greckie słowo „σύνκρασις” jest interesujące, gdyż w terminologii astrologicznej odnosi się ono do kombinacji wszystkich wpływów ciał niebieskich.